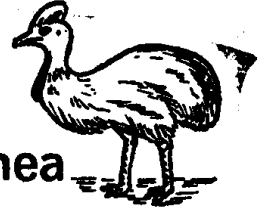

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

Uitgave:

Directie en Redactie:

F.H. TERLAAK.

Boekhandel & Handelsdrukkerij

v/h "Gebr. TERLAAK"

Redactie en Administratie
Oranjelaan 13, Telefoon 171
Postbox 45

4e JAARGANG NO. 196

WOENSDAG 29 AUGUSTUS 1962

Staatssecretaris Bot:

Primair loyale uitwerking

Tijdens een persconferentie van staatssecretaris Bot in het Gouverneurs paleis verklaarde deze dat de administratieve waarnemer van de Verenigde Naties namens Oe Thant gezegd heeft dat de V.N. genegen is de Nederlandse ambtenaren, die willen blijven de status te geven van United Nation official en hen als zodanig de veiligheid hier in Nieuw Guinea te garanderen.

Naar aanleiding van een vraag over de bestaande ongerustheid van de ambtenaren over hun status en afvoer naar Nederland verklaarde mr. Bot dat bij de regering primair stond de loyale uitwerking van de gesloten overeenkomst, waardoor zij allereerst een beroep op de ambtenaren deed om onder de UNO te blijven doorwerken. Daarnaast, blijft hun recht, door het verlies van hun status als ambtenaar per 1 oktober, om weg te gaan volledig gehandhaafd. De repatriëring van de ambtenaren is een onderdeel van een afvoerschema dat alle burgers en militairen op Nieuw Guinea omvat. Mr. Bot die ook reeds in Manokwari is geweest en daar de proefstations van de E.E.G.-projecten heeft bezocht, vertelde dat zijn indruk was dat de Papoea's na een eerste teleurstelling er ook van overtuigd zijn dat de nu gesloten overeenkomst de beste oplossing in de huidige situatie is. „Velen, en in het bijzonder de meer ontwikkelde Papoea's willen trachten van de garanties, die hen gegeven zijn, het beste te maken wat ervan te maken is en zo een toenadering trachten te zoeken naar de meer emotionele uitingen van het volk in zijn geheel“.

Na de aanname van het wetsontwerp op 31 augustus door de Nieuw Guinea Raad zullen de leden zo snel mogelijk naar hun kiesdistricten gaan om ook hun kiezers de gang van zaken uit te leggen.

10 MILJOEN VOOR ONTWIKKELINGSWERK

Mr. Bot deelde mee dat Nederland aan de Verenigde Naties 10 miljoen dollar had geschonken, dat bestemd is om de eerste drie jaar in Nederlands Nieuw Guinea ontwikkelingswerk te doen. Zonder zich uit te laten over een optimistische of pessimistische houding t.o.v. de toekomst, geloofde mr. Bot dat de Papoea's het begonnen en plots afgebroken werk met al hun kunnen zouden trachten voort te zetten.

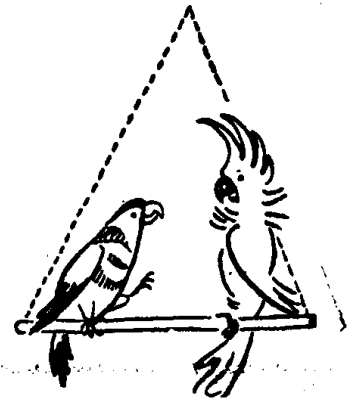
Samenwerking Nederlandse Amerikaanse Maatschappijen

De Nederlandse Staatsmijnen gaan in de Verenigde Staten een complex fabrieken bouwen voor de vervaardiging van kunstmeststoffen. De fabrieken worden gebouwd in samenwerking met een Amerikaanse maatschappij van kunststoffen.

Volgens sommige berichten zouden de Staatsmijnen en de Amerikaanse maatschappij 100 miljoen gulden gaan investeren in bouw- en produktiekosten.

100 Ton plastic-kneedbommen gevonden

De politie van Parijs heeft in een garage een grote hoeveelheid wapens en springstoffen ontdekt. De vondst werd gedaan door rechercheurs die op zoek zijn naar de daders van de jongste aanslag op president De Gaulle. In de Parijse garage lagen onder andere zware machinegeweren, tientallen machinepistolen, geweren, granaten en 100 ton plastic voor kneedbommen.

KAKA: „Er hebben ongeregelde plaatsen gevonden hè?“

LOERIE: „O, ik dacht dat iedereen zich aan het accoord zou houden!“

Nederland herkozen in I.C.A.O.

Nederland is voor drie jaar herkozen in het dagelijks bestuur van de Internationale Organisatie van de burgerluchtvaart, de I.C.A.O.

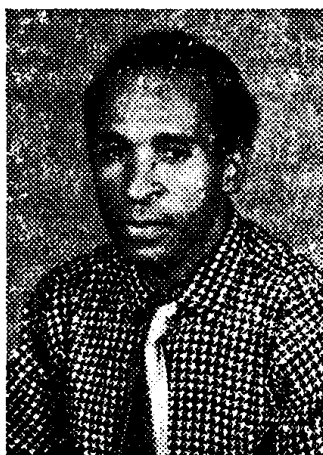
Tijdens een bijeenkomst van deze organisatie in Rome werd als reden van deze herkiezing genoemd de belangrijke plaats die de Nederlandse luchtvaart inneemt.

Bij de organisatie zijn ongeveer 95 landen aangesloten.

Oe Thant-Chroestsjov besprekingen

UNO-secretaris Oe Thant heeft gisteren een ontmoeting gehad met de Russische premier Chroestsjov. De ontmoeting vond plaats op het Zuid Russische eiland Yalta. De sfeer van de ontmoeting was volgens het persbureau Tass vriendelijk, ongedwongen en vrij. Oe Thant was naar Yalta gevlogen uit Moskou waar hij de Russische minister Gromyko had gesproken over enkele belangrijke UNO-problemen.

NIEUWE VOORZITTER PARNA

WAJOI

Op de gisteren in Hollandia gehouden bestuursvergadering van de Parna heeft de heer E.J. Bonay

INDONESISCHE VLIEG- TUIGEN WERPEN PAM- FLETTEN UIT

Indonesische vliegtuigen van het type Hercules hebben gisteren boven het grondgebied van Nieuw Guinea pamfletten uitgeworpen waarin de Indonesische militairen op de hoogte worden gesteld van het tussen Nederland en Indonesië bereikte accord. Een vliegtuig dat vanaf Ambon was opgestegen wierp de strooibiljetten uit boven Fak-Fak, een tweede boven Sorong en Manokwari. Dit laatste heeft in Nederlandse kringen nog al wat verwondering verwekt om dat in dat gebied nog nooit Indonesiers zijn geland. De vliegtuigen zijn inmiddels naar hun basis teruggekeerd.

Indonesiers en Papoea's slaag in Mega COMMUNIQUE

Het Gouvernements Voorlichtings Bureau deelt mede: Doordat de bevolking niet tijdig op de hoogte was van de aanwezigheid van Indonesische vliegtuigen in het luchtruim boven Nederlands Nieuw Guinea, dreigde te Kokas op het Oninschiereiland een paniek te ontstaan toen aldaar een Indonesisch vliegtuig verscheen om pamfletten bestemd voor de Indonesische militairen uit te werpen. Door ingrijpen van de aldaar aanwezige Nederlandse militairen kon een paniek worden voorkomen.

Uit bevolkingsmeldingen bleek dat op 28 augustus te Mega, westelijk van Sausapor, ongeregelde heden hebben plaatsgevonden tussen Indonesische militairen en de bevolking. Hierbij zou een Papoea aan het hoofd zijn gewond. Door de politie wordt ter plaatse een onderzoek ingesteld. Waarnemers van de V.N. zijn van het gebeurde op de hoogte gesteld.

die tijdelijk als voorzitter is opgetreden, deze functie weer overgedragen aan de heer H. Wajoi.

De heer Wajoi treedt dus in het vervolg als voorzitter op.

De heer Bonay is nu tot woordvoerder van de Parna in de Nieuw Guinea Raad benoemd, ter wijl hij tevens de afdeling voorlichting van de partij zal verzorgen. Het bestuur sprak als zijn overtuiging uit dat het onder de huidige omstandigheden belang-

rijk is een nationaal congres te houden. Ook zal binnenkort een gewijzigd partijprogramma gepubliceerd worden.

MALAKKA TREKT UNO- TROEPEN TERUG

De regering van Malakka zal een derde van haar totale UNO-strijdmacht uit Kongo terugtrekken. Het contingent van Malakka bedraagt daar momenteel 1300 man. De autoriteiten in Kuala Lumpur zeggen dat ze de troepen nodig hebben voor de vorming van de staat Malaysia, de toekomstige federatie van Malakka, Singapore, Serawak en Brits Noord Borneo.

AMBTENAREN BLIJVEN OF NIET?

Aan de Nieuw Guinea Koerier is van verschillende zijden verzocht een nader commentaar te geven op het communiqué van het CWNG van gisteren.

De Koerier heeft zich terzake laten voorlichten en voldoet gaarne aan de verzoeken.

De ambtenaren staan voor de keus: doordienen of niet.

Het heeft er de schijn van, dat een zeer klein aantal ambtenaren wil blijven en zulks ondanks de gestelde voorwaarden.

Een van de oorzaken is de onzekerheid over de vraag of de Overheid al dan niet van plan is met één hand terug te nemen, wat zij met de andere hand aanbiedt.

Tegenover het extra risico, tegenover de verlangde gezinnscheiding, tegenover allerlei mogelijke narigheid van eventuele prijsstijgingen, van goederenschaarste en erger, heeft de Overheid een financiële compensatie gesteld.

Indien nu de zekerheid bestond, dat de financiële compensatie inderdaad reëel is, zouden waarschijnlijk meer ambtenaren bereid zijn door te dienen.

Maar — hoewel dat toch duidelijk uit de Regeringsverklaring kan worden afgeleid — de ambtenaren behouden c.q. herkrijgen

an status als ambtenaar (natuurlijk actief ambtenaar) — heeft de Overheid nog geen antwoord gegeven op de vraag, of de non-activiteitsperiode wel inderdaad en absoluut zeker pas begint te lopen op de dag na vertrek uit Nieuw Guinea en niet op 1 oktober 1962

De Algemene Maatregel van Bestuur strekkende ter uitvoering van de wet op het Bijstandscorps voorziet daarin nog niet.

Maar een zodanige voorziening kan daar natuurlijk alsnog worden ingebracht — ook na de vaststelling en inwerkingtreding daarvan.

Een eenvoudige toezegging van de Regering zou — voorlopig — voldoende zijn.

Indien de voorziening niet zou worden getroffen zou er een financiële straf staan op de bereidheid om door te dienen: de ambtenaren zouden een deel van hun non-activiteitsperiode verliezen en bovendien het beste deel: het non-activiteitstractement wordt op den duur lager. Aangezien het volkomen duidelijk is, dat het rechtskarakter der non-activiteit met zich brengt, dat die begint, wanneer betrokkenen zich moeten gaan oriënteren wanneer zij buiten Nieuw Guinea naar een andere werkkring moeten gaan zoeken, lijkt het begrijpelijk dat de onzekerheid op bovenstaand punt, de animo om door te dienen bepaald nadelig beïnvloedt.

AMERIKAANSE NOTA AAN SOVJET UNIE

Amerika heeft de Sovjet Unie in een nota gevraagd een einde te maken aan de zinloze wreedheid van de Oostduitse grenspolitie in Berlijn.

Bovendien dringt Washington in die nota opnieuw aan op viermogendheden-besprekingen over Berlijn. De tegenwoordige spanning in de stad, zegt Washington, wordt veroorzaakt door de muur die Berlijn verdeeld houdt en door de zinloze wreedheid van de Oostduitse politie. Het Amerikaanse schrijven is het antwoord op een Russisch protest tegen het feit dat West-Berlijners Russische voertuigen met stenen hebben bekogeld. Die Westberlijnsse woede, aldus de Amerikaanse nota, werd opgewekt door het neerschieten van een onschuldige jongen die men heeft laten doodbloeden zonder de hulp die de gewone beschaving voorschrijft.

KIRIHIO: „Beste oplossing . . .“

De 27-jarige Papoea-student Frits Kirihio is maandagavond in gezelschap van een medestudent, de 22-jarige S. Hindom met de Holland-Italië express uit Utrecht naar Keulen vertrokken. Vandaar zal het tweetal vandaag met een toestel van de S.A.S. naar Bangkok vliegen waar een vliegtuig van de Garuda, de Indonesische luchtvaartmaatschappij, voor een aansluitende vlucht op Djakarta zorgt, aldus verklaarde de heer Kirihio vanavond tegen een ANP-verslaggever.

Kirihio, die voordat de geheime onderhandelingen tussen Nederland en Indonesië begonnen, door de Indonesische minister van buitenlandse zaken, de heer Soebandrio, werd benoemd tot adviseur voor Nieuw Guinea van de Centrale Regering in Djakarta, zal ongeveer een maand in Djakarta blijven. Hij zal daar zijn landgenoot S. Hindom, die in Utrecht sociologie studeert, voorstellen aan de Indonesische regering. De reis van de heer Hindom draagt een zuiver oriënterend karakter, maar hij houdt er de zelfde politieke gedachten op na als ik, aldus de heer Kirihio.

Nadat de Verenigde Naties in oktober het bestuur van Nederland zullen hebben overgenomen, gaat de oud-student uit Leiden naar Nieuw Guinea. Zijn voornaamste taak zal zijn de Indonesische regering van advies te dienen de benoeming van Papoea's in belangrijke bestuursfuncties. President Soekarno is van plan een

hink aantal leden van de inheemse bevolking op belangrijke posten te plaatsen, aldus de heer Kirihio.

Over zichzelf zegt hij dat het nog niet duidelijk is wat zijn definitieve functie na mei van het volgend jaar zal zijn. De post van Gouverneur voor Nieuw Guinea ambieert hij op het ogenblik niet, maar een eventuele benoeming zou hij niet weigeren.

Over het accoord van New York is de heer Kirihio uiterst tevreden. Hij vindt het voor de drie betrokken partijen de beste oplossing. Punten van groot belang acht hij de korte interim periode en het feit dat het plebisciet onder toezicht van de Verenigde Naties zal worden gehouden.

Hij is ervan overtuigd dat Indonesië het accoord tot in details loyaal zal uitvoeren. Ik ben er voorts van doordrongen dat Nederland oprecht heeft getracht mijn volk tot een hoger beschavingspeil te brengen. In het bijzonder gedurende de laatste drie jaar. Voor die tijd werd het gouvernement van Nieuw Guinea sterk beknot in zijn financiën waardoor alleen maar het hoofdzakelijke kon worden gedaan, aldus de heer Kirihio. Over de infiltraties van Indonesische para's in Nieuw Guinea zei hij: Van volkenrechtelijk standpunt bezien is het drop van parachutisten natuurlijk niet in de haak, maar ik kan aan de andere kant begrip opbrengen voor het Indonesische standpunt. De Indonesiërs zijn nl. van mening, dat de aansluiting van West Irian bij de Republiek de voltooiing vormt van de revolutie. Het spel van de para's is slim gespeeld, zo luidt het oordeel van Frits Kirihio. Volgens hem zal de bevolking van Nieuw Guinea de bestuursoverdracht aan Indonesië rustig ondergaan. 60% van de bevolking begrijpt niet eens wat er gebeurt en van de rest zal verreweg het grootste deel een passieve houding aannemen, maar er zullen natuurlijk wat relletjes voorkomen en juist daarom is het zo belangrijk dat de interim periode kort is.

Ik zal mijn uiterste best doen, zo vervolgde de heer Kirihio, om mijn land te brengen tot een sterke autonomie binnen de republiek Indonesië.

Ik zal zeker geen medewerking verlenen aan eventuele represaille maatregelen tegenover landgenoten, die een fel anti-Indonesische houding aannemen. In dit verband betreurde hij een uitspraak van Papoea-leider Jouwe, die de Leidse student als landverrader betitelde. Het lijkt erg als men in de kranten leest dat de ene Papoea de andere uitscheldt, maar persoonlijk mag ik de heer Jouwe graag en ik weet dat hij net als ik, veel van land en volk houdt.

Ik zou het erg jammer vinden wanneer de heer Jouwe, zoals hij gezegd heeft, naar Nederland komt. Ik hoop van harte dat hij blijft waar hij is, aldus de heer Kirihio.

Hij besloot met de opmerking dat na de bestuursoverdracht aan Indonesië waarschijnlijk toch nog Papoea studenten naar Nederland zullen komen. Er zullen drie maal zoveel Papoea's in de gelegenheid worden gesteld in het buitenland te studeren dan nu het geval is. Zij zullen behalve naar Nederland ook naar landen als Amerika en Japan gaan.

Twaalf jaar lang hebben wij, Papoea's de wereld doen weten, middels talloze aan Amerika en de V.N. gezonden telegrammen en gehouden demonstraties, dat we een Indonesisch Bestuur over ons land weigeren.

Tien jaar lang infiltreerden Indonesische geurillatroepen in ons land, maar steeds hebben wij, in samenwerking met de Nederlanders de geurilla's bestreden, en gelijk wilde varkens in de bush opgejaagd.

Jarenlang hebben we tevergeefs de V.N. verzocht om waarnemers naar ons land te zenden, ten einde bewijzen in handen te kunnen krijgen dat Indonesia agressie tegen ons land pleegde, door infiltranten op ons grondgebied los te laten.

Maar toen buiten onze wens en wil om, Nederland — onder zware druk van Amerika — ons erfgoed toch aan Indonesia overdeed, toen telegrafeerde John Kennedy van Amerika gelukwens telegrammen aan Soekarno en aan Oe Thant, met de felicitaties, dat het jarenlang slepende geschil rond "Irian Barat" bijzonder "vredelievend" was verlopen.

Althans zodanig "vredelievend", dat Oe Thant het urgent achtte om 1000 man Aziatische Moslim-troepen naar dit land te zenden, voor de handhaving van orde en rust tijdens het V.N. tussenbestuur.

En dat de Indiase generaal Rikhye daaraan toevoegt, dat, ingeval dit aantal niet voldoende mocht zijn, dat hij de in dit land aanwezige Indonesische para-troepen eveneens voor dat doel zal inschakelen.

Ik herhaal, zodanig "vredelievend", dat een talloos aantal Nederlanders, Zuid Molukkers, Chinezen en de eigen Indonesiërs tijdig de plaat poetsen om maar voor 1 oktober a.s. als de V.N. Moslimsoldaten voor orde en rust in ons Christenland moeten zorgdragen, uit dit land te zijn, hun have en goed zo maar achterlatende, waarover ter eniger tijd Indonesia vrijelijk zal kunnen beschikken.

En een even talloos aantal Papoea's thans de blikken gericht houden op het Oostelijk deel van Nieuw Guinea, waarheen ze kunnen vluchten, mocht onder V.N. en Indonesisch bewind het vrije leven in West Papoea zodanig beknot worden, dat het enigzins gelijk op de huidige situatie in Oost-Duitsland en Oost Berlijn.

We vragen ons echter af, alvorens het tot zover zou komen, zou het niet wenselijk zijn, om het ganse Papoeavoik van West Papoea naar Oost Papoea te evacueren, het is toch slechts de helft van het aantal mensen, dat de Fransen vanuit Algerije naar Frankrijk evacueerden. En dan kan Indonesia op vredelievende manier beslag leggen op het lege West Papoealand annex de zich daarop bevindende roerend-bezit eigendommen, en dan hoeven wij Papoea's niet te worden blij gemaakt met een dooie mus van onafhankelijkheid, in begin 1970, die toch nimmer komen zal, gezien de huidige symptomen.

Met dank voor de plaatsing.

Harry Jochu.

25 % KORTING

OP ALLE:

Textielwaren, Schoeisel, Cosmetica, kinder-en baby artikelen, Fantasiewaren, Verven en Kwasten

Bij Pharma 29/8 t/m 5/9

NEDERLANDSCHE HANDEL MAATSCHAPPIJ, N.V.

maakt bekend, dat het kantoor te Hollandia voortaan op zaterdag voor het publiek gesloten zal zijn.
Op maandag 3 september 1962 zal de bank eveneens voor het publiek gesloten zijn.
no. 80276

JACHTCLUB HOLLANDIA

Bekendmaking voor alle leden!

Met ingang van 1 september zullen consumpties/lunches uitsluitend verkrijgbaar zijn op consumptiebonnen, die in coupures van f. 0,50 per bon in boekjes van 20 en 50 stuks, van bovengenoemde datum af tegen contante betaling bij de Beheerder verkrijgbaar zijn.
no. 80289

Programma
Programma Jachtclub: zaterdag 1 september 21.00 uur i.v.m. vertrek van de band laatste feestavond met "levende" muziek. Roulette verschoven naar 8 september.
no. 80289

Hierbij deelt mevrouw Lafleur haar geachte cliëntele mede, dat ze in verband met het vertrek naar Nederland vanaf 1 september 1962 geen rantangs meer levert.
no. 80282

Vrienden en kennissen in het bijzonder personeel van H. Englebert N.V., een goed verblijf en tot ziens in Nederland.

Anto Oppier.
a.b. "Kasimbar" 28-8-'62.

Vrienden, kennissen en familie leden bedankt voor de prettige samenwerking al die jaren en tot een spoedig weerziens in Nederland.

Ma, Anto, Evie, Magda en Paultje Oppier.

a.b. m.s. "Kasimbar". 28-8-'62.

ORIENT THEATER

vertoont heden voor het laatst

"THE MOUNTAIN ROAD"

(Vernietigingscommando) met James Stewart, Lisa Lu en Glenn Corbett. Verschroeiende aarde! Nergens mag de vijand houvast hebben. Een schokkend beeld van de oorlog in China.

Hollandia-Binnen morgen: "THE MOUNTAIN ROAD"
14 jaar.
14 jaar.

Soebandrio vice premier van Irian Barat

President Soekarno van Indonesië heeft zijn minister van buitenlandse zaken, dr. Soebandrio, benoemd tot vice premier van West Irian. Dr. Soebandrio zou daarbij niet belast worden met zaken die de ontwikkeling van dit gebied betreffen. Bovendien blijft hij minister van buitenlandse zaken. Het Indonesische kabinet zal van dag aan het parlement verslag brengen over het Nederlands-Indonesisch accoord.

Van Schiphol vertrokken de leden van de Nederlandse expeditie, die tochten en onderzoeken zullen gaan doen in het Himalayagebergte, onder leiding van prof. dr. C.G. Egeler! Burgemeester de Ranitz van Utrecht deed hen uitgeleide. v.l.n.r.: Burgemeester de Ranitz, de arts van de expeditie P. van Lookeren Campagne, dr. Ton de Eeoy en prof. dr. C.G. Egeler.

WALCO — Plasticdienst